

UCHWAŁA NR XLVII/794/22
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

z dnia 28 marca 2022 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa
Podkarpackiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny”**

Na podstawie art. 18 pkt 20 i art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Uznaje się za niezasadną petycję złożoną przez Zjednoczenie Chrześcijańskich Rodzin w sprawie podjęcia przez Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny”, z przyczyn podanych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały w zakresie zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 28 grudnia 2021 r. Zjednoczenie Chrześcijańskich Rodzin złożyło do Przewodniczącego Sejmiku Województwa Podkarpackiego petycję w sprawie podjęcia przez Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny”.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego realizując zapisy Uchwały Nr V/88/19 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie trybu rozpatrywania skarg, wniosków i petycji dotyczących zadań lub działalności Marszałka, Zarządu Województwa Podkarpackiego i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych przekazał Marszałkowi Województwa Podkarpackiego oraz departamentowi właściwemu merytorycznie w sprawie tj. Departamentowi Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej ww. petycję celem ustosunkowania się do sformułowanych w niej postulatów.

W przekazanej odpowiedzi na petycję wskazane zostało że, rodzina zajmuje w polskim ustawodawstwie szczególne miejsce. Znajduje to potwierdzenie w art. 18 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. gdzie zawarte jest stwierdzenie że, rodzina obok innych wymienionych tam pojęć, znajduje się pod opieką i ochroną Rzeczypospolitej Polskiej co w połączeniu z innymi przepisami Konstytucji RP regulującymi status rodziny, uznawane jest za kluczowe dla kształtowania polityki państwa. Wskazuje też na wysoką pozycję rodziny wśród innych konstytucyjnych wartości i na zaliczenie zasady ochrony rodziny i opieki wobec rodziny do zasad naczelnych. Z takimi stwierdzeniami ustawodawczymi wiąże się obowiązek państwa systemowego ujęcia rozwiązań ochronnych i opiekuńczych adresowanych do rodzin. Z tych powinności państwo, zwłaszcza w ostatnich latach wywiązuje się ze szczególną troską i zaangażowaniem. Można tu przytoczyć wiele programów socjalnych wspierających rodziny, które dały rodzinom poczucie bezpieczeństwa materialnego, stwarzając możliwość bezpiecznego ich funkcjonowania. Jednocześnie rodzinom przeżywającym trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu stworzono system działań, który ma pomóc przywrócić zdolności do

pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Samorządy realizują na swoim terenie różne formy wsparcia rodzin zgodnie z polityką prorodzinną państwa i w miarę swoich możliwości rozwijają inne formy opieki nad rodziną z uwzględnieniem wkładu organizacji pozarządowych angażujących się w pomoc rodzinom znajdującym się w wyjątkowych potrzebach. Samorząd Województwa Podkarpackiego realizuje zadania w obszarze wspierania rodziny w prawidłowym rozwoju oraz współdziała w zapewnieniu właściwej pomocy, w tym instytucjonalnej, w sytuacjach kryzysowych. Wymienione działania realizuje w oparciu o przepisy dotyczące polityki prorodzinnej tj. ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Sejmik Województwa Podkarpackiego już w 2019 roku przyjął Program współpracy Samorządu Województwa Podkarpackiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020, gdzie określone są zasady, na których opiera się współpraca Samorządu Województwa Podkarpackiego z podmiotami uczestniczącymi w programie. W 2019 roku radni Województwa Podkarpackiego postanowili dopisać do ww. Programu zasadę, która wzmacnia rodziny i małżeństwa – w oparciu o którą „Województwo Podkarpackie realizuje zadania publiczne z uwzględnieniem praw rodziny jako podstawowej komórki społecznej, jej autonomii i potrzeb, respektując konstytucyjne prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem oraz konstytucyjną zasadę ochrony dziecka przed demoralizacją. Organy województwa zapewniają ponadto, że powierzone im środki publiczne i mienie publiczne nie są przeznaczane na projekty podważające konstytucyjną tożsamość małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny lub autonomię rodziny” i ta zasada została utrzymana w kolejnych latach, również na 2022 rok. Wyszczególnienie osobnej zasady stanowi realizację jednego z najważniejszych postulatów Samorządowej Karty Praw Rodzin. Wyodrębnienie przez województwo zasady wzmacniania rodziny i małżeństwa jako jednej z naczelných zasad współpracy z oganizacjami pozarządowymi to precedensowy, pozytywny krok w kierunku realizacji jednego z fundamentów naszego ustroju – ochrony małżeństwa i rodziny, zagwarantowanej w Konstytucji RP. W związku z powyższym Sejmik Województwa Podkarpackiego przyjął Uchwałę nr XXXVII/603/21 z dnia 31 maja 2021 roku wojewódzki program – „Samorząd dla Rodziny – Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2030”, który jest wyrazem troski Samorządu Województwa o jakość życia

i przyszłość rodziny, naturalnego środowiska kształtowania wartości i wzorców, stanowiącego fundament kapitału kulturowego, będącego podstawą rozwoju emocjonalnego i intelektualnego każdego człowieka. Program wskazuje kierunki polityki regionalnej zmierzającej do odbudowy wartości rodziny, poprawy jej wizerunku i kondycji oraz zakres działań skierowanych na potrzeby rodzin biologicznych, zastępczych, przysposobionych, niepełnych czy zrekonstruowanych, rodzin z dziećmi sprawnymi i niepełnosprawnymi. Każda rodzina potrzebująca pomocy socjalnej, edukacyjnej, psychologicznej czy terapeutycznej powinna w swoim środowisku lokalnym mieć dostęp do profesjonalnego wsparcia oraz warunki do uzyskania pełnej samodzielności i samowystarczalności.

Samorząd Województwa wywiązuje się z działań dotyczących rodziny, poprzez realizację między innymi programów wojewódzkich tj.:

- Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2018 – 2023,
- Wojewódzki Program na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021 – 2030,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022,
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (obecnie trwają prace nad aktualizacją programu).

W Województwie Podkarpackim realizowany jest też program - Wojewódzka Karta Dużej Rodziny - adresowana do każdego członka rodzin wielodzietnych, pozwalająca na ulgowe wstępy do instytucji kultury i oświaty prowadzone przez Samorząd Województwa Podkarpackiego. Biorąc pod uwagę powyższe Programy Wojewódzkie oraz środki finansowe jakie corocznie są przeznaczane organizacjom pozarządowym działającym w ramach zadań realizowanych w ww. Programach, Samorząd Województwa wspiera rodziny, którym daje poczucie bezpieczeństwa w wielu obszarach życia. Rodzina od wieków, nieustannie podlega różnorodnym przemianom, następuje zmiana jej struktury, wielkości, ról przypisanych poszczególnym jej członkom, a także zmiana wzorów życia i postaw ludzi wobec życia rodzinnego. Zmianom ulegają również wielkości wskaźników określających stan rodziny, takich jak: ubóstwo, bezrobocie, przemoc w rodzinie, liczba urodzeń, liczba osób decydujących się na samotne życie, związki nieformalne czy rozwody. Powyższe czynniki wpływają na funkcjonowanie rodziny. Niejednokrotnie dochodzi również do szeregu negatywnych zjawisk, np.: problemy wychowawcze czy trudności związane z opieką nad dziećmi. Są to sytuacje z powodu, których zaburzone zostają

podstawowe funkcje rodziny zagrażające nie tylko jej dobru, ale również zdrowiu i życiu. Niezbędna jest wówczas pomoc udzielona rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, która może przywrócić zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Należy zauważyć, że działania Samorządu Województwa Podkarpackiego ukierunkowane na wspieranie rodziny wpisują się w realizację praw/zasad „Karty Praw Rodziny” zaproponowanych w przedmiotowej petycji. Kierując się szerokim zakresem działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Podkarpackiego w obszarze wspierania rodziny, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Podkarpackiego wypracowała stanowisko, że nie ma potrzeby podejmowania przez Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwały w sprawie przyjęcia „Karty Praw Rodziny”.

Mając na uwadze powyższe, uznać należy przedmiotową petycję za niezasadną.